

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Dordrecht, Maranathakerk

Gemeente Dordrecht

Datum: 20 november 2018

Projectnummer: 180237

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r.-beoordeling	4
1.3	Leeswijzer	6
2	Kenmerken van het project	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Beschrijving project	7
2.3	Omvang van het project	7
2.4	Overige kenmerken van het project	8
3	Plaats van het project	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Het bestaande grondgebruik	10
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	11
4	Kenmerken van het potentiële effect	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Archeologie	16
4.3	Natuur (flora en fauna)	17
5	Conclusie	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de leegstaande Maranathakerk op het adres Gravensingel 19 te Dordrecht te herontwikkelen. Hierbij wordt de bestaande kerk gesloopt en maakt deze plaats voor een nieuw woon-/zorggebouw met in totaal 37 wooneenheden. De ontwikkeling is niet mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan 'Dubbel-dam' dat per 16 december 2014 een onherroepelijke status heeft, omdat in dit bestemmingsplan sprake is van een maatschappelijke functie waarin de woningen niet toegestaan zijn. Om die reden is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding.

Globale ligging projectgebied (gele stip) in relatie tot Dordrecht (Bron: PDOK viewer).

De beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.11.2 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. Het onderhavige project blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden. Om die reden is formeel een vormvrije m.e.r.-beoordeling vereist.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag (college of raad)

voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het project en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit project.

1.2 De m.e.r.-beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het project mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

(Bron: www.Infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegde gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegde gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegde gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als belangrijke nadelige gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sinds een recente wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegde gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegde gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig project (de realisatie van een nieuw woon-/zorggebouw ter plaatse van een bestaande kerk in de kern van Dordrecht) past binnen een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.11.2 betreft namelijk 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen'. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: "in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer."

Onderhavig project betreft zoals gesteld kortweg de realisatie van een nieuw woon-/zorggebouw. Het projectgebied is in totaal circa 0,3 hectare groot. Het maximaal aantal te realiseren woningen betreft 37. Gezien het voorgaande blijft onderhavige activiteit ver onder de drempelwaarde en is uitsluitend een vormvrije m.e.r.-beoordeling benodigd.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegde gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee aan de gemeenteraad een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggende rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde project ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r., ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan niet belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige project en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de kenmerken van het project, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het project beschreven en in hoofdstuk 4 komen de kenmerken van het potentiële effect aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

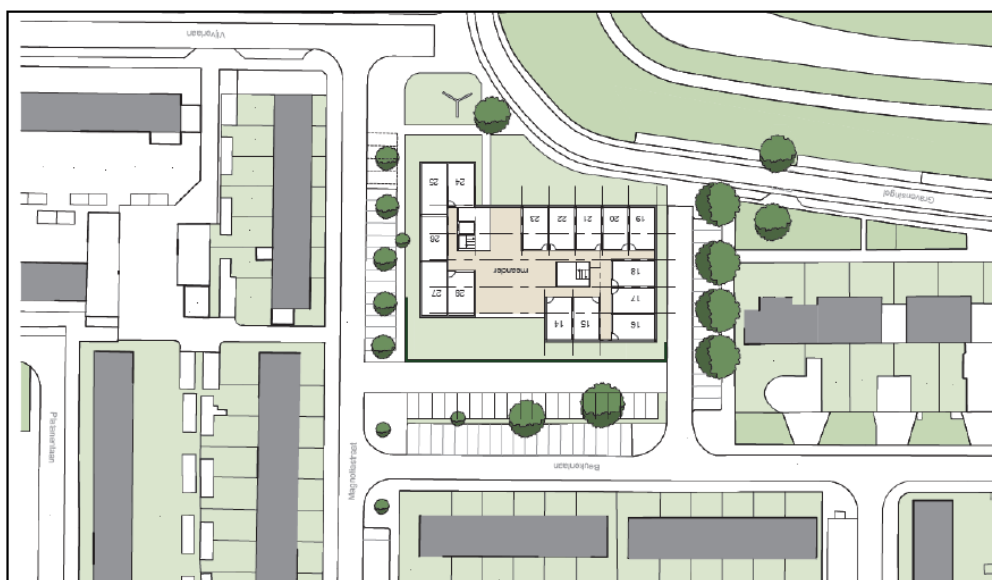
2 Kenmerken van het project

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en de omvang van het project worden in beeld gebracht. Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving project

Het project betreft de sloop van de sinds 2012 leegstaande Maranathakerk en de realisatie ter plaatse een woon-/zorggebouw. Op de begane grond en eerste verdieping zullen 28 eenpersoonszorgwoningen worden gerealiseerd en op de tweede verdieping 9 koopappartementen. De eenpersoonszorgwoningen zijn bestemd voor dementerende ouderen met 24-uurszorg.

Impressie beoogde situatie projectgebied (Bron: Kolpa Architecten).

2.3 Omvang van het project

De oppervlakte van het totale projectgebied bedraagt circa 0,3 hectare. Het project bestaat zoals gesteld 37 woningen, met name in de vorm van eenpersoonszorgwoningen. Het gebouw zal bestaan uit 3 bouwlagen, die samen een bouwhoogte van circa 11 meter zullen hebben. Dit is een hoogte die vergelijkbaar is met een grondgebonden woningen in de omgeving.

De bebouwing sluit qua 'footprint' grotendeels aan op de huidige situatie met de Maranathakerk. De beoogde bouwmassa is daarmee vergelijkbaar met de huidige bebouwingssituatie.

2.4 Overige kenmerken van het project

2.4.1 Cumulatie met andere projecten

Cumulatie met andere projecten is niet aan de orde. Er wordt daarom geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het projectgebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde nieuwbouw wordt tijdelijk gebruikgemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en de te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het project maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het projectgebied.

In het geheel legt het project hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de realisatie van de nieuwbouw wordt tijdelijk gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, et cetera). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De nieuwe woningen binnen dit project hebben verder een zeer beperkte verkeers aantrekkende functie.

In het kader van het nieuwe bestemmingsplan is een vergelijking gemaakt tussen de verkeersgeneratie in de huidige situatie en de verkeersgeneratie in de toekomstige situatie op basis van de CROW-kencijfers. Dit is vervat in navolgende tabel:

	Huidige verkeersgeneratie (1.000 m ² kerk)	Toekomstige verkeersgeneratie (28 zorg & 9 koop)	Vershil
Minimaal	11,1 x 10 = 111	2,0 x 28 & 6,4 x 9 = 113,6	+ 2,6
Maximaal	13,5 x 10 = 135	2,7 x 28 & 7,2 x 9 = 140,4	+ 5,4

per etmaal

Zoals uit bovenstaande tabel is af te leiden neemt de verkeersgeneratie in de toekomstige situatie in zeer geringe mate toe ten opzichte van de huidige situatie.

Er is daarom op voorhand geen sprake van mogelijke negatieve effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (doorstroming of veiligheid).

2.4.4 *Risico van ongevallen*

Onderhavig project vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het project brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het projectgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Dordrecht in de wijk Dubbeldam. Deze wijk is gelegen in het oosten van de stad en ligt ingeklemd tussen de wijken Stadspolders (noorden) en Sterrenburg (zuiden).

Binnen de wijk Dubbeldam is de woonfunctie overheersend. Ruimtelijk gezien kenmerkt Dubbeldam zich door haar lintbebouwing langs historische wegen. Veel van deze wegen vormen momenteel ook de hoofdontsluitingsstructuur van de wijk. Het betreft onder meer de Gravensingel, waaraan het projectgebied is gelegen.

De navolgende afbeelding geeft de ruimtelijke situatie in en rondom het projectgebied weer.

Topografische kaart met globale aanduiding projectgebied

Het projectgebied bevindt zich concreet op het adres Gravensingel 19. Binnen het projectgebied bevindt zich de Maranathakerk, die sinds 2012 reeds leeg is komen te staan. De bebouwing is daarentegen nog steeds op de locatie aanwezig en kent vanwege haar ligging in de bocht van de Gravensingel een prominente positie. Tevens zorgt de directe nabijheid van het Dubbelsteynpark en de vrij groene inrichting van het projectgebied voor een groene uitstraling van het projectgebied. De zuidzijde van het projectgebied kent vanwege de nabijgelegen rijwoningen en de aanwezige parkeer-voorzieningen een iets meer stenig karakter.

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hieronder beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het projectgebied zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		Het projectgebied is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is niet gelegen in een bosgebied.
Reservaten en natuurlandschappen: • Nationale Landschappen • Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de NNN (voorheen EHS).	Het projectgebied ligt niet in een Nationaal Landschap. Het projectgebied ligt niet in een Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het projectgebied liggen Natura 2000-gebieden (zie verder onder 1).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn Water)	Het projectgebied ligt niet in gebieden waar basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.

Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van - historisch belang - cultureel belang - beschermd stads- en dorpsgezicht - archeologisch belang	- Verdrag van Valletta - Monumentenwet - Gemeentelijk landschapsontwikkelingsplan	Het projectgebied heeft een hoge verwachtingswaarde (zie verder onder 2). In het projectgebied bevinden zijn geen historische bouwwerken, monumentale panden of structuren met een cultuurhistorische of beeldbepalende waarde te benoemen.

1. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen. Gezien dit feit is het zinvol de gevolgen voor de natuur in beeld te brengen.

Het projectgebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Het meest dichtbij gelegen Natura 2000-gebied 'Biesbosch' ligt op een afstand van 3 kilometer van het projectgebied en andere Natura 2000-gebieden liggen nog verder weg.

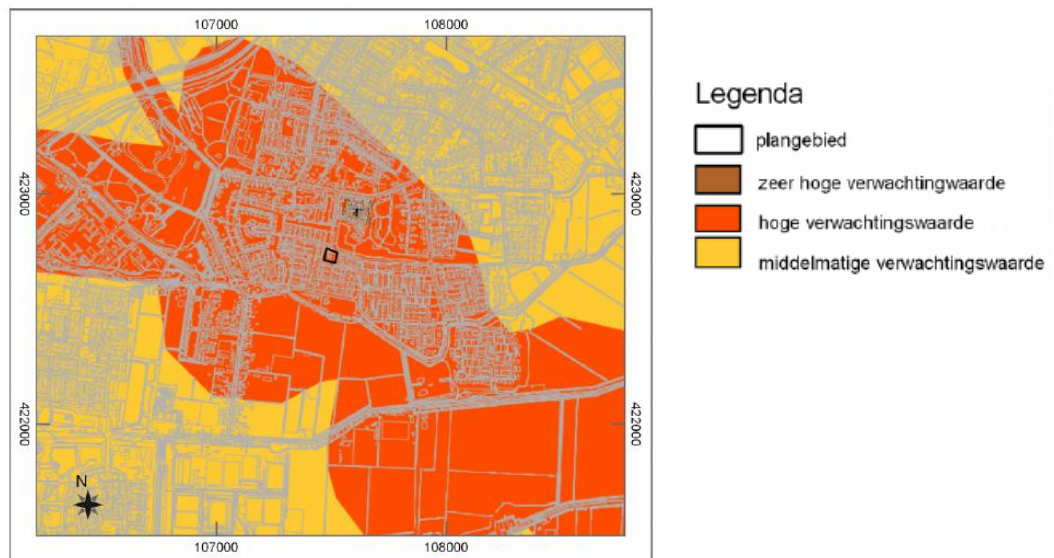
Globale ligging van het projectgebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Biesbosch' (geel weergegeven). Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>.

Een deel van de bebouwde kom van Dordrecht ligt tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied Biesbosch in. Het is daarom niet waarschijnlijk dat de geplande werkzaamheden of functies in het projectgebied negatieve effecten hebben op dit Natura 2000-gebied.

Het is daarom op voorhand uit te sluiten dat met onderhavig project negatieve milieueffecten ontstaan op de Natura 2000-gebieden; dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 niet meer nader onderzocht.

2. Archeologie

Op grond van het gemeentelijke archeologische beleid ligt het projectgebied in een zone met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Locatie projectgebied op archeologische beleidskaart van gemeente Dordrecht.

Gezien de ligging van het projectgebied in een gebied met een hoge archeologische verwachting, komt het aspect 'archeologie' nader aan de orde in hoofdstuk 4.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het projectgebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar er ligt wel NNN in de buurt (zie onder 3).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het projectgebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels en ligt ook niet in de nabijheid van een dergelijk gebied
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een stiltegebied
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.

Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het projectgebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het projectgebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 4).

3. NNN (voormalige EHS)

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Het projectgebied bevindt zich op ruim 500 meter afstand van het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN. Een deel van de bebouwde kom van Dordrecht ligt tussen het projectgebied en het NNN in. Het is daarom niet waarschijnlijk dat de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op het NNN.

Het is daarom op voorhand uit te sluiten dat met onderhavig project negatieve milieueffecten ontstaan op de NNN; dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 niet nader onderzocht.

4. Beschermde soorten

In het projectgebied kunnen zich mogelijk beschermde dier- of plantensoorten bevinden, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningbouw.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het project de herontwikkeling van een bestaande locatie in de bebouwde kom van Dordrecht betreft.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het projectgebied een beperkt aantal kwetsbaarheden kent. Zo zijn er mogelijk archeologische waarden in het projectgebied aanwezig, gezien de hoge archeologische verwachting. Ook is het denkbaar dat zich binnen het projectgebied beschermde soorten hebben ontwikkeld.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- archeologie: Het gehele projectgebied heeft op grond van het gemeentelijk archeologische beleid een lage archeologische verwachtingswaarde. Negatieve effecten op archeologie hoeven dus op voorhand niet te worden verwacht.
- natuur (flora en fauna): het project kan leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Negatieve effecten op beschermde gebieden worden evenwel op voorhand niet verwacht.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete project en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- landschap: er kan geen sprake zijn van negatieve effecten op eventuele bestaande landschappelijke waarden: het projectgebied ligt binnen bestaand stedelijk gebied en er is geen sprake van specifieke landschappelijke waarden ter plekke.
- water: Er is met het project geen sprake van een wezenlijke toename van de bebouwing c.q. verharding. Er zijn verder in het project voldoende mogelijkheden voor compenserende waterberging. De nieuwe woonfunctie is verder niet van dien aard, dat deze mogelijk gevolgen heeft voor de waterhuishouding of de kwaliteit van het oppervlakte- of grondwater. De gevolgen op de waterhuishouding zijn dus op voorhand zeer beperkt tot niet bestaand.
- externe veiligheid: De functies in onderhavig project leiden niet tot externe veiligheidseffecten.

- bodem: Onderhavig project bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig project leiden niet tot geurhinder.
- verkeer: Het nieuwe woon-/zorggebouw zal niet of nauwelijks leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Er is daarom niet te verwachten dat er sprake is van (milieu-) effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: Het project heeft nauwelijks een verkeersaantrekkende werking en de toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving is dus op voorhand ook niet bestaand of zeer beperkt. Er is daarom niet te verwachten dat er sprake is van negatieve (milieu-) effecten op dit gebied.
- luchtkwaliteit: Er is niet of nauwelijks sprake van een toename van het verkeer, en dus ook niet van een verslechtering van de luchtkwaliteit. Er is daarom geen negatief milieueffect te verwachten.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

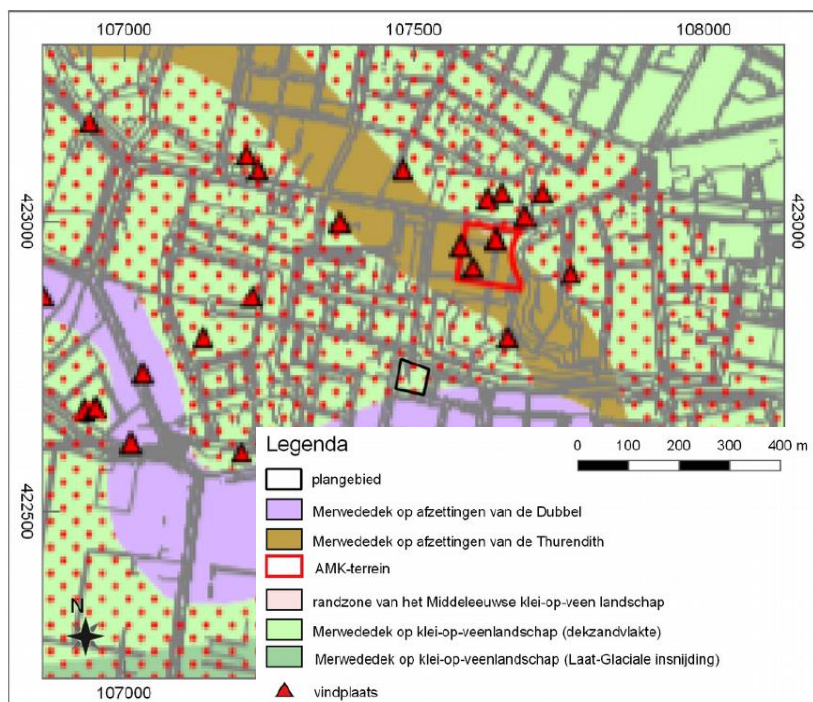
Opzet van de beoordeling

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling zoals besproken in de navolgende paragrafen is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Archeologie

4.2.1 Huidige situatie

Op navolgende kaart is het projectgebied aangeduid op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dordrecht.

Locatie van het projectgebied op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dordrecht.

Op deze archeologische verwachtingskaart van de gemeente Dordrecht ligt het projectgebied net ten noordwesten van de Dubbel, op een overgangszone naar de omringende klei- op veenafzettingen. De rivierafzettingen van de Dubbel worden afgedekt door het Merwededek. Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Dordrecht, heeft de stroomgeul van de Dubbel en de overgangszone daarnaast een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Het projectgebied is gelegen ter hoogte van een middeleeuwse restgeul van de Dubbel. Na de Sint-Elisabethsvloed van 1421 n. Chr. is het gebied overstroomd en is de top van de restgeulvulling geërodeerd. In deze periode is een dek van getijdenafzettingen gesedimenteerd, het Merwededek. Het gebied is omstreeks 1603 n. Chr. ingepolderd en is daarna als landbouwgrond gebruikt. Hierdoor en door de bouw van een woonwijk in de jaren '60 van de vorige eeuw is een 30 tot 110 cm dikke humeuze bovengrond ontwikkeld.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

Er is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd ten behoeve van onderhavig project (Bureau voor Archeologie 2018. Gravensingel 19, Dordrecht, gemeente Dordrecht: een bureauonderzoek. ISSN: 2214-6687. Rapport 658. 18 juni 2018).

Uit het onderzoek blijkt dat in het projectgebied geen archeologische waarnemingen liggen en geen (delen van) archeologische terreinen.

Over de kenmerken van het projectgebied wordt gesteld dat dit gebied na inpoldering in gebruik is geweest als landbouwgrond. Hierdoor is de top van het Merwededek verstoord geraakt. Rond 1965 is het projectgebied door de bouw van de Maranathakerk verstoord geraakt. In het projectgebied worden op basis van de beschikbare informatie en de ligging op de locatie van een restgeul van de Dubbel daarom geen archeologische waarden verwacht.

Conclusie

Uit het archeologische onderzoek blijkt dat archeologische waarden niet hoeven te worden verwacht. Er is dus ook geen sprake van negatieve milieueffecten.

4.3 Natuur (flora en fauna)

4.3.1 Huidige situatie

Het projectgebied bestaat uit het kerkgebouw met een aangrenzende lage aanbouw met klinker- en tegelbestrating. Verder is er een plantsoen aanwezig met (merendeels) exotische struiken en bomen en verharding.

De navolgende luchtfoto brengt de bestaande situatie in beeld.

Luchtfoto van het projectgebied

4.3.2 Effecten ontwikkeling

In het kader van het bestemmingsplan is divers onderzoek gedaan naar de effecten van het project op de natuur. Het betreft:

- Quicksan (Aeres Milieu (2017). Quicksan natuurwetgeving voor de bouw van 40 appartementen aan de Gravensingel in Dordrecht. Projectnummer: AM17110. 20 maart 2017).
- Nader onderzoek vleermuizen (Nader onderzoek Wet natuurbescherming, Dordrecht, Maranathakerk, 18 oktober 2018, SAB, kenmerk 180237).

Uit de onderzoeken blijkt het volgende:

Algemeen voorkomende soorten (A-soorten)

Ten aanzien van soortenbescherming geldt dat in het projectgebied mogelijk zoogdieren en amfibieën voorkomen die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten). Hiervoor geldt de Zorgplicht, die verplicht is na te streven. De Zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zo veel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten tijdens het werk bijvoorbeeld aangetroffen dieren zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het projectgebied worden verplaatst.

Er kan van uit worden gegaan dat aan de Zorgplicht gehoor zal worden gegeven; hiermee zijn er geen of op zijn hoogst beperkte negatieve milieueffecten op de zogenaamde A-soorten.

Algemeen voorkomende vogels

In de te rooien bomen en struiken komen in het broedseizoen mogelijk beschermde vogelnesten voor. Het doden en vernielen van broedvogels/eieren/jongen kan worden voorkomen, door het kappen van bomen buiten het broedseizoen uit te voeren (buiten de periode 15 maart - 15 juli). Door naleving van deze aangepaste werkwijze worden ten aanzien van vogels eventuele negatieve milieueffecten weggenomen. Er is dus geen sprake van een negatief milieueffect wat betreft vogels.

Vleermuizen

Uit de quick scan blijkt dat de spouwen van de kerk en de aanbouw mogelijk vleermuisverblijven bevatten. De sloop van deze gebouwen kan leiden tot verstoring of vernietiging van vleermuizen en hun verblijven.

In het nader onderzoek is specifiek ingegaan op de mogelijke aanwezigheid van essentiële elementen van vleermuizen. In totaal zijn twee zomer-, twee zomer/paar- en twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Enkele bomen in het projectgebied zijn essentieel voor het functioneren van de aanwezige paarverblijven. Met de geplande werkzaamheden gaan verblijfplaatsen verloren. Ook is de kans aanwezig op het verwonden of doden van vleermuizen bij de werkzaamheden. In dat geval is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Om de werkzaamheden toch door te laten gaan is een ontheffing Wet natuurbescherming nodig in combinatie met het opstellen van een mitigatieplan. In dit plan moet worden uitgewerkt op welke wijze de gevolgen kunnen worden geminimaliseerd (gemitigeerd). In de praktijk bestaat deze mitigatie uit het aanbieden van zowel tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen als definitieve alternatieve verblijfplaatsen. Ook gaat het erom dat de werkzaamheden in de minst kwetsbare periode worden uitgevoerd en dat het gebouw op een goede wijze ongeschikt wordt gemaakt. De nog specifiek uit te werken mitigerende maatregelen zullen vervolgens als voorwaarde bij de uiteindelijk te verlenen ontheffing worden gevoegd en hiermee worden gewaarborgd.

Ervan uitgaand dat de voornoemde werkwijze wordt gevolgd en de eventueel benodigde nadere maatregelen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd, zullen de negatieve gevolgen van het project minimaal blijven.

Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat er slechts sprake van een zeer beperkt negatief milieueffect op natuur (flora en fauna). Dit effect kan niet als een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden gekwalificeerd.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van de herontwikkeling van de leegstaande Maranathakerk in Dordrecht met een woon-/zorggebouw belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten.

De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Archeologie	Uit het uitgevoerde archeologische onderzoek blijkt dat er geen archeologische waarden worden verwacht. Van een negatief milieueffect op dit aspect is daarom geen sprake.
Natuur (flora en fauna)	Het uitgevoerde natuuronderzoek wijst uit dat wat betreft de meeste beschermde soorten geen negatieve effecten worden verwacht. Wat betreft aangetroffen A-soorten worden negatieve milieueffecten geminimaliseerd omdat moet en zal worden voldaan aan de Zorgplicht. Wat betreft vogels worden negatieve effecten voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Wat betreft de vleermuizen zal ontheffing moeten worden aangevraagd en zal in dit kader een mitigatieplan worden uitgewerkt. Aangezien het treffen van mitigerende (verzachtende) maatregelen hiermee dus verplicht is, zullen de negatieve effecten op vleermuizen minimaal zijn. Hiermee is in totaal sprake van geen tot beperkte milieueffecten op het gebied van natuur (flora en fauna soorten). Dit effect kan zeker niet als een belangrijk nadelig gevolg voor het milieu worden gekwalificeerd.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets, is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt. Uitsluitend voor wat betreft natuur (flora en fauna) zijn er mogelijk negatieve milieueffecten, maar die zijn zeer gering en niet als een belangrijk negatief milieueffect te kwalificeren.

De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Quick scan natuur (SAB)
- Nader onderzoek vleermuizen (SAB)
- Archeologisch onderzoek (BvA)

Bronnen

- Ruimtelijke plannen <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/>
- Atlas leefomgeving <http://www.atasleefomgeving.nl/kijken>
- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) <http://pdokviewer.pdok.nl/>
- Milieu-kenniscentrum Infomil <http://www.infomil.nl/>
- CBS-Statline, statistische informatie <http://statline.cbs.nl/Statweb/>
- Wetgeving, overheidsportal <http://wetten.overheid.nl/zoeken>
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>
- Natura 2000 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>